

me'n va suspendre mai cap. Aquest estudis servien per fer un pas més i no quedar-se només amb la cultura general del certificat d'estudis.

Fa 50 anys cobrava bé una mestra?

Doncs mira, cobràvem 460 pessetes netes al mes i 10 pessetes extra que aportava cada casa. Si alguna família no podia pagar, no pagava i no passava res.

Va canviar l'ensenyament durant aquests anys a Santa Eulàlia?

Jo vaig exercir 18 anys de mestra, de 1949 a 1967. I sí, amb el temps va canviar molt. Sobretot pel que fa a una actitud: la població va adquirir interès en l'ensenyament i les nenes venien més preparades i amb més ganes d'estudiar. Ja es comprava algun llibre i algun diari. Els nens i nenes de Santa Eulàlia anaven a escoles diferents, un obstacle molt gran, considero jo, per l'ensenyament. Malgrat tot, la gent estava contenta.

Després de Santa Eulàlia vau deixar el magisteri?

No, jo he exercit el magisteri durant 42 anys. Després de deixar Santa Eulàlia vaig anar a El Prat de Llobregat. Vam comprar un pis a la plaça d'Espanya, perquè hi havia autobusos i hi havia moltes places de mestra per sol·licitar. Havia demanat Barcelona, on havíem anat pels fills, però no me la van donar fins set anys més tard, i és on vaig acabar la meva carrera de mestra, a l'Escola Mallorca i a l'Escola dels Reis Catòlics.

En aquests anys de magisteri, com a observadora que sou, què penseu del canvi de l'alumnat?

El canvi ha estat important. Les noies, per exemple, abans et venien amb humilitat, respecte, sinceritat i el treball, en aquests aspectes, era més fàcil. Ara, sobretot a les ciutats, hi ha gent molt rebel, a vegades portats pels pares. Abans l'Associació de Pares no es ficava en res i ara les coses han canviat. Que si és per a bé, d'acord amb el mestre, és maco, enriquidor i dona facilitat en moltes coses, però moltes vegades hi ha pares i professors d'Institut que fallen un xic.

Santa Eulàlia, en 50 anys ha canviat com a poble?

Ha evolucionat en molts sentits. Abans les carreteres eren inexistents, no hi havia biblioteca, ni enllumentat, ni centre mèdic, ni farmàcia, per exemple. Ara Santa Eulàlia fins i tot té televisió! El poble ha canviat tècnicament i per anar a millor, és clar. Tot i això, l'esperit de veïnatge i d'ajuda s'ha perdut. I és precisament això el que jo vaig trobar aquí quan vaig arribar i és el que ens ha fet sentir-nos-hi bé. La prova és que venim sempre que podem.

Josep Ciurans i Pere Nadal